

Kongerigets Kjøbstæder; det forekommer mig dog, at de have al Grund til at beklage sig derover.

Høgsbro: Det er atter i aften flere Gange og navnlig af den sidste ærede Taler blevet stærkt fremhævet, at Kobbersmedene slet ikke kunne være tjente med en saadan uvidet Ret, som Iseertallet har foreslaaet; jeg maa herimod tillade mig at fremhæve, hvad jeg ogsaa tillod mig at gøre opmærksom paa ved denne Sags 1ste Behandling, at Kobbersmedene tidligere flere Gange have anbraget paa, at de, forsaavidt de ikke kunde naae at faae Kobberværernes Privilegier hævede, selv maatte faae Deel i den Frihed, som Kobberværerne havde. Dette er skeet i flere Andragender til forskjellige af de tidligere Stænderforsamlinger; men det er unøgteligt, at der fra 1851 blot foreligger Andragender, som gaae ud paa at begjære, at Kobberværernes Ret skal ophæves, uden at Kobbersmedene selv ønske at faae Deel i en saadan Ret. Dette har imidlertid sin ganske naturlige Grund deri, at der mellem disse forskjellige Andragender ligger Bestræbelser fra Regjeringens Side for at faae Kobberværernes Ret ophævet, hvilke Bestræbelser navnlig udgik fra det daværende Generaltoldkammer og Commercecollegium, saaledes som det ogsaa kan sees af Rescriptsamlingen for 1849, hvor der findes en Skrivelse fra Justitsministeriet af 9de Januar, der netop ophæver dette Forhold. Saavidt jeg veed, udgik der et Circulaire fra Generaltoldkammeret af 11te Mai 1847, som opfordrede de forskjellige Amtmænd og communale Autoriteter rundt omkring i Landet til at høre sig om dette Punkt, og der ved kom altsaa Regjeringens Bestræbelser til Kobbersmedenes Kundskab. At Kobbersmedene nutildags ere af en anden Mening end i Aarene 40, kan derfor meget let forklæres ved det Haab, de siden den Tid have faaet om at slippe for enhver Concurrence fra Kobberværernes Side i den omtalte Retning. Det er jo oplyst, at Kobbersmedene allerede nu paa flere Steder benytte sig af en selvtagen Frihed; det Samme er ogsaa kommet til min Kundskab, som og af den ærede Rigsdagsmand for Skanderborg (Schøfer) blev oplyst at være Til-

fældet. Naar der af den ærede Minister er blevet anført, at de mindre Kobbersmede ikke kunne holde Hest og Vogn, er det jo en Selsølg, at der ikke behøver at være Tale om at holde Hest og Vogn for at faae Varerne omførte i Landet; de kunne jo i Forening antage en Mand dertil, og det vil være meget let for dem at faae en saadan paa Tider, da Vognmændene have Lidet at bestille, endog for en meget billig Betaling. Og forholder det sig virkelig saaledes, som den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavn (Scherfig) paaftod, at Kobbersmedene kunde byde større Betaling for gammelt Kobber end Kobbersførerne, og at de kunde sælge deres Varer til en billigere Priis, da maa Forholdet jo stille sig endnu gunstigere for dem, naar de ligesom Kobbersførerne kunne sælge deres Varer omkring i Landet, men til saa lave Priser, at de meget godt kunne udholde Concurrence med Kobbersførerne. Jeg maa forøvrigt tilstaae, at jeg ikke kan troe, det er Tilfældet, da det saa er ubegribeligt, hvorfor man paa saamange Steder i Byland, som jeg kjender, skulde sætte Priis paa Kobbersførerne. Jeg skal blot endnu bemærke til den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen), som jeg forøvrigt antager vil blive indbegaaet af den ærede Ordfører, at naar han sagde, at Kjøbstæderne ingen Haandværkere havde i denne Sal, som kunde tale deres Sag, da maae vi huske paa, at hvis overhovedet Rigsdagsmænd saaledes skulde ansee sig som særligt at repræsentere den enkelte Stand, er der dog ogsaa her i denne Sal adskillige Representanter for Kjøbstadborgerne, og iblandt dem netop den ærede Ordfører for denne Sag, som er valgt i en Kreds, hvor Kjøbstaden har den aldeles overveiende Indflydelse.

Tillisch: Det er nærmest en Yttring af den ærede Minister, der foranlediger mig til at tage Ordet. Jeg veed meget vel, at det ikke gaaer an, naar man forlanger en Taxation, at foreskrive Taxationsmændene en bestemt Sum, hvortil de maae gaae i deres Taxation; men jeg mener, at naar vi antage den Sum, der er nævnt i § 2, for at være temmelig høi, saa kunde der dog være Anledning til at forlange